

19 november 2020 – Voor wie een fijn socialistisch verkiezingsprogramma wil lezen is het programma van Bij1 voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer in maart 2021 een aanrader. Je vindt het [hier](#).

De voorstellen op korte termijn over asiel en migratie klinken ons bekend in de oren. Ze lijken sterk op wat een groep in de aanloop naar de laatste Europese verkiezingen verdedigde in de schoot van de SP. Zo is er de eis dat de Europese Unie moet ijveren voor veilige vluchtroutes voor vluchtelingen, in plaats van de grenzen dicht te timmeren. Binnen de SP haalden deze voorstellen het net niet. Misschien heeft de gelijkenis te maken met het feit dat sindsdien een aantal militanten de overstap maakten van de SP naar Bij1.

Wij keken natuurlijk vooral naar het hoofdstuk over de Europese Unie. Daar bleven we een beetje op onze honger zitten. Niet dat Bij1 niet kritisch is over de lopende koers van de EU. Zo lezen we dit: *“Kortom, er is momenteel op Europees niveau een blokkade als het gaat over democratie, milieu en mensenrechten.”* Bij1 betreurt ook het gebrek aan Europese solidariteit met de lidstaten in het zuiden van Europa.

Het programma bevat heel wat voorstellen die de EU een stuk leuker zouden maken.

Bij1 ziet een fundamentele tegenstelling in de EU tussen de burgers en de multinationale bedrijven. Deze laatste hebben te veel invloed. Daarom moet de EU democratischer worden, met meer transparantie en inspraak van de burgers. Dat klinkt goed, maar sluit het ook aan bij de realiteit van de Europese Unie?

Je kan de Europese Unie immers niet behandelen als een land als een ander, waarin je verandering afdwingt door een meerderheid van de bevolking te winnen voor je voorstellen. Er is niet zoiets als een Europees volk, en de mogelijkheid van een Europese democratie ligt dus ingewikkeld. Wie de fundamentele van de Europese eenmaking wil veranderen kan niet om het probleem heen van de relatie tussen de lidstaten en het Europese niveau.

Wat doe je als je in Nederland een meerderheid verwerft voor fijne plannen, maar tegengehouden wordt door Europese autoriteiten die teruggrijpen op het marktfundamentalisme van de Europese Verdragen. De gemeenschappelijke markt is immers het fundament van de EU (en niet de rechtsstaat...). Leg je je daarbij neer, in naam van de Europese solidariteit? Of eis je een deel van je soevereiniteit terug, om als land je eigen gang te kunnen gaan? Of weiger je je neer te leggen bij de Europese autoriteit, en lok je een crisis uit?

Bij1 lijkt zich dit soort vragen nog niet gesteld te hebben. Dat is niet heel erg, want goede antwoorden zijn sowieso nog niet voorradig. Maar het zijn belangrijke vragen. De EU wint elke dag aan gewicht in het beleid van de lidstaten. In Nederland draaien de politieke elites voorzichtig weg van hun neoliberaal euroscepticisme. Ook politiek links in Nederland moet nu werk maken van een stevige visie over de relatie tussen de democratie in de lidstaten en de Europese eenmaking. Ook voor Bij1 is hier nog werk aan de winkel. (fs)

Dit delen:

Facebook

Twitter